

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-11-01

Diarienummer N609-3399/22

Handläggare

Sara Lingefors och Malin Thorson

E-post: sara.lingefors@grundskola.goteborg.se

Ny delegationsordning avseende beslut till grundskolenämndens individutskott

Förslag till beslut

I grundskolenämnden,

1. Grundskolenämnden avvecklar sitt individutskott från och med år 2023.
2. Grundskolenämnden reviderar sin delegationsordning och arbetsordning i enlighet med förslaget i tjänsteutlåtande daterat 2022-11-01.

Sammanfattning

Grundskolenämnden beslutade i augusti 2018 att inrätta ett individutskott. Arbetet utvärderades på våren 2019 och under hösten 2020 fick grundskolenämnden en muntlig rapportering om individutskottets arbete. Efter det har ingen utvärdering eller återrapportering skett.

De ärenden som går till individutskottet, som främst består av redovisningsärenden till Skolinspektionen, har minskat kraftigt sedan inrättandet 2018. Grundskoleförvaltningen har genomfört en översyn och föreslår utifrån detta att utskottet avvecklas och att dess beslutsmandat läggs över på tjänstemän och presidium.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Sedan år 2020 håller grundskolenämndens individutskott i snitt elva sammanträden per år. Ett sammanträde varar runt 30-60 minuter. Ett separat sammanträde innebär administrativt arbete för förvaltningen, mötestid för tjänstemän och en arvodeskostnad för politiker.

Om de beslut som har delegerats till individutskottet istället delegeras till tjänstemän och presidium försvinner kostnaden för individutskottets sammanträden. Utöver detta bedöms förändringen effektivisera det administrativa arbetet och minska den sammanlagda administrativa bördan.

Bedömning ur ekologisk dimension

Den föreslagna förändringen leder till färre möten och därmed färre resor.

Bedömning ur social dimension

Ärenden som berör enskilda elever bör inte behandlas inom en allt för stor krets och respekten för enskilda elevers integritet var grunden till inrättandet av ett individutskott inom grundskolenämnden år 2018. Genom att delegera Skolinspektionsärenden till

tjänstemän och presidium kommer insynen, och risken för att spridning av känsliga uppgifter, begränsas ytterligare.

Samverkan

Information ges i facklig samverkansgrupp (FSG) den 5 december 2022.

Bilagor

1. Förslag på reviderad version av grundskolenämndens delegationsordning, föreslagna ändringar markerade i blått
2. Grundskolenämndens nuvarande delegationsordning

Ärendet

Grundskolenämndens individutskotts arbete har inte utvärderats sedan våren 2019. Grundskoleförvaltningen har genomfört en översyn av utskottet och föreslår att utskottet avvecklas. Grundskolenämnden har att ta ställning till förslaget och de ändringar i arbetsordningen och delegationsordningen som det innebär.

Beskrivning av ärendet

Grundskolenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 augusti 2018, § 30, att inrätta ett individutskott från och med den 15 oktober 2018 och att individutskottets arbete senare skulle utvärderas. En utvärdering av utskottet genomfördes under våren 2019 och följdes upp med en muntlig redogörelse för grundskolenämnden i november 2020. Efter det har ingen utvärdering eller samlad återrapportering av individutskottets arbete gjorts.

Grundskolenämndens individutskott består av fem ledamöter och tre ersättare som utses av nämnden. Individutskottet sammanträder en gång i månaden, alla månader utom juli. Individutskott har delegation att besluta i följande ärenden:

1. Redovisa vidtagna åtgärder efter föreläggande från tillsynsmyndighet i individärenden.
2. Yttrande vid föreläggande om vite i individärenden.
3. Beslut om föreläggande vid vite mot elevs vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter att tillse att eleven fullgör sin skolgång.

De två sista ärendetyperna är väldigt ovanliga och har inte inträffat sedan grundskoleförvaltningens inrättande. Merparten av redovisningar till tillsynsmyndighet efter föreläggande gäller redovisningar till Skolinspektionen. Utöver det finns det ett antal anmälningsärenden till utskottet.

Efter den senaste redogörelsen till nämnden av individutskottets arbete har en förändring skett vad gäller redovisningsärenden till Skolinspektionen. Tidigare genomförde Skolinspektionen fler granskningar av individärenden och utfärdade fler förelägganden. Idag riktar Skolinspektionen i större omfattning sin granskning på verksamhetsnivå, vilket har minskat antalet förelägganden på individnivå. Det har inneburit en tydligt nedåtgående trend i antalet ärenden som individutskottet har att ta ställning till. Samtidigt går det inte att minska antalet utskottssammanträden eftersom redovisningsärendena som regel är brådskande.

År	Antal beslutsärenden
2021	43
2020	60
2019	180

Ledamöter som sitter i individutskottet har uttryckt att de lärt sig mycket och fått mer insyn av att sitta i utskottet. Som förvaltningen uppfattade det var den nyttan störst i början av nämndens och utskottets bildande. Bland övriga nämnden har man, bland annat i årets utvärdering, efterfrågat mer samlad redovisning och en större övergripande insyn i de ärenden som tas upp i utskottet.

Omvärldsbevakning

Alla kommuner kan själva välja vad de vill ha för upplägg vad gäller beslut om individärenden, inom ramen för aktuell lagstiftning, och hur besluten hanteras varierar utifrån verksamhetsområde och organisation.

Inom Göteborgs Stad så har varken utbildningsnämnden, förskolenämnden eller nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning inrättat något individutskott. I samtliga dessa nämnder har förvaltningsdirektören delegation på att besluta om yttranden till tillsynsmyndigheter.

Malmö stads grundskolenämnd har ett arbetsutskott som beslutar om individärenden, men yttrande till tillsynsmyndighet är delegerat till direktör som sedan återrapporterar till arbetsutskottet.

Stockholm stads utbildningsnämnd har delegerat beslut om yttranden till Skolinspektionen över elevärenden och med anledning av tillsyn till grundskolechef med områdesansvar.

Redovisning av vidtagna åtgärder efter föreläggande från tillsynsmyndighet

Individutskottets i särklass vanligaste beslutsärenden är redovisning av vidtagna åtgärder efter föreläggande från Skolinspektionen i individärenden. Vid tillsynsärenden i individfrågor får förvaltningen först möjlighet att yttra sig, beslut om detta yttrande är delegerat till enhetschef för utredning och juridik. Om Skolinspektionen efter det upplever att huvudmannen inte lever upp till kraven och inte snabbt rättar sig återkommer de med ett föreläggande, ett beslut med tidsatta krav på åtgärder. Föreläggandet innehåller ett krav på återrapportering. Handläggare på enheten för utredning och juridik tar tillsammans med den aktuella skolan fram en redovisning till myndigheten som beslutas av individutskottet.

Tidsgränserna från Skolinspektionen i kombination med ledtiderna för utskottsärenden gör att förvaltningen som regel behöver ansöka om anstånd och trots det ha ett pressat tidsschema för att handlägga ärendet till utskottet. Det som behandlas av utskottet är en sammanställning av åtgärder som redan har vidtagits. Det är mycket ovanligt att utskottet föreslår någon ändring i den föreslagna redovisningen och utifrån hur ärendena hanteras är det i praktiken svårt att göra några större ändringar i redovisningen när ärendet väl går upp till utskottet.

Skolinspektionens ändrade fokus innebär att det är färre redovisningar i individärenden, som ligger på individutskottet, men fler redovisningar i ärenden på skolnivå som beslutas av nämnden. Förvaltningen har lyft in även dessa ärenden i översynen eftersom det är viktigt att frågor hanteras på rätt nivå och att värdera vad nämndens sammanträdestid ska användas till.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer utifrån ovanstående att individutskottet bör avvecklas. Nedan följer ett förslag på hur ärendena istället kan hanteras.

Redovisa vidtagna åtgärder efter föreläggande från tillsynsmyndighet

Förvaltningen föreslår en ändring där redovisning av vidtagna åtgärder efter föreläggande på individ- och skolnivå delegeras till ansvarig utbildningschef. Om föreläggandet är förenat med ett vite föreslås redovisningen delegeras till presidiet. När det gäller förelägganden som ligger på förvaltnings/huvudmannanivå förslås nämnden fatta beslut om redovisning. Bedömningen är att detta gör att beslutsfattanden hamnar på rätt nivå samtidigt som känsliga personuppgifter kan hanteras i en begränsad krets. Att lägga vissa beslut på tjänstemannanivå underlättar handläggningen, ger mer tid att svara på myndighetens föreläggande och en ökad möjlighet att förse Skolinspektionen med aktuell information.

Alla besluten ska anmälas till nämnden och förvaltningens förslag är att i dialog med nämnden ta fram former för mer fördjupad återrapportering under nästa år.

Yttranden vid föreläggande om vite i individärenden

I samband med den aktuella översynen uppmärksammades att det i delegationsordningen inte gjordes skillnad på yttranden som rör elevfrågor, till exempel till Skolinspektionen, och andra yttranden, till myndigheter som Arbetsmiljöverket.

Förvaltningen föreslår att enhetschef Utredning och juridik ska ha delegation att besluta om yttranden till:

- Diskrimineringsombudsmannen
- Justitieombudsmannen
- Inspektionen för vård och omsorg
- Skolinspektionen, inkl. Barn- och elevombudet

Den här typen av ärenden är mycket vanligt förekommande inom förvaltningen och har ofta korta svarsdatum. Enhetschef för utredning och juridik har delegation på yttranden idag och förslaget är att behålla det och förtydliga att det gäller just de ovan uppräknade myndigheterna. Yttranden till ovanstående myndigheter i ärenden på förvaltningsnivå föreslås delegeras till avdelningschef ledning och styrning. Det bedöms som rimligt eftersom i det fall t.ex. Skolinspektionen inte är nöjd med ett yttrande rörande en förvaltningsövergripande fråga kommer ett föreläggande som går till nämnden för att besluta om redovisning. Det skrivs också in att i frågor av principiell natur eller med potentiellt stora konsekvenser för förvaltningen ska yttrandet beslutas av nämnd.

Yttranden till andra myndigheter i tillsynsärenden är en mer spretig kategori som kan röra tillsyn enligt exempelvis miljöbalken, dataskyddsförordningen eller arbetsmiljölagen. För att inte alla yttranden, oavsett hur begränsat ärendet är, ska behöva gå till nämnden föreslås dessa yttranden delegeras till förvaltningsdirektör med tillägget att nämnden ska besluta om vid fråga av principiell natur eller med potentiellt stora konsekvenser för förvaltningen.

Beslut om föreläggande vid vite mot elevs vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter att tillse att eleven fullgör sin skolgång

Detta är en mycket ovanlig ärendetyp. När det inträffar kan det förväntas vara komplexa ärenden med lång historik och en stor mängd känsliga uppgifter. Det är ärenden med stor påverkan på enskilda och det bedöms därför lämpligt att beslut tas av förtroendevalda.

Det bedöms inte som ändamålsenligt med ett individutskott för ärenden som inträffar så här sällan. Förvaltningens förslag är därför att dessa beslut delegeras till presidiet.

Bedömningen är att det skapar förankring hos de förtroendevalda, gör att beslut kan tas i en begränsad krets med hänsyn till de inblandades integritet samtidigt som administrationen hålls nere genom att använda ett existerande forum.

Anmälningens ärenden

Individutskottet tar emot anmälan av kränkande behandling, information om avstängning, anmälan om frånvaro och anmälan av vissa delegationsbeslut. Förvaltningen ser att samtliga av dessa ärenden kan anmälas direkt till nämnd. Redan idag ser förvaltningen att formen för anmälningarna (ofta i kortfattade listor) inte är optimala för att ge utskottet eller nämnden insyn och förståelse i frågorna. Om anmälningens ärendena flyttas till nämnden bör en dialog föras om hur förvaltningen kan informera nämnden på bästa sätt. Förslagsvis sker detta genom att komplettera den knapphändiga, obligatoriska månadsvisa anmälningen med fördjupade redovisningar och analyser mer sällan.

Ändringar i arbetsordningen

Ovanstående förslag kräver även en justering av nämndens arbetsordning. Förvaltningen föreslår följande ändringar:

1. Lägga till följande stycke under rubriken Presidium:

Grundskolenämnden kan besluta om att delegera vissa ärenden till presidiet. I de fall som presidiet har att fatta delegationsbeslut upprättas ett särskilt protokoll som justeras av ordförande och vice ordförande om inte presidiet beslutar annorlunda.

2. Ändra stycket under rubriken "Delegationsbeslut" till följande:

Av grundskolenämndens delegationsordning framgår vilka beslut som delegerats av nämnden till förvaltning och presidium. Anmälan av delegationsbeslut sker vid varje nämndsammanträde.

3. Ta bort stycket om grundskolenämndens individutskott

Ta bort det stycke som reglerar individutskottet och ta bort övriga delar i texten relaterat till utskottet.

Slutsats

Förvaltningens bedömning är att ovanstående förslag gör att beslut hanteras på rätt nivå med en avvägning mellan nämndens insyn och respekt för den enskildes integritet. Avvecklingen av individutskottet bedöms innebära en minskad administration och en övergripande effektivisering.

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Helena Sjöberg
Tf. förvaltningsdirektör

Anders Samuelsson
Tf. avdelningschef Ledning och styrning